

Utbildningsinspektion i Högaholmsskolan, grundskola och särskola F-5

UTBILDNINGINSPEKTIONENS SYFTE

Skolverkets utbildningsinspektion skall bidra till kvalitetsförbättring genom att bedöma hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning och vuxenutbildning. En väsentlig del i inspektionen är att granska kvalitetsarbetet och förmågan att utveckla den egna verksamheten.

Inspektionens inriktning

Inspektionsutredningen inriktas mot sex områden. De är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn, elever och vuxenstuderande får den omsorg och utbildning som de har rätt till enligt nationella bestämmelser. De sex områdena, som granskas utifrån flera olika aspekter och frågeställningar, är:

Resultaten:

1. Kunskaper, utveckling och lärande

Verksamheten:

2. Arbetsmiljö och delaktighet
3. Pedagogisk verksamhet och undervisning
4. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Förutsättningarna:

5. Tillgång till utbildning och omsorg
6. Resurser

I denna rapport behandlas i första hand förhållanden som avviker positivt eller negativt från vad som förväntas i fråga om utbildningskvaliteten enligt de nationella bestämmelserna. Några aspekter behandlas dock i alla aktuella verksamheter, nämligen kvalitetsarbetet, rektorsfunktionen, personalens kompetens, läromedel och utrustning, likvärdiga möjligheter vid funktionsnedsättning och stödinsatser, arbetet med övergripande hälsomål i läroplanerna, bedömning av lärandet och betygssättningen. En helhetsbedömning och motiveringar till bedömningarna görs inom varje granskningsområde.

Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån läroplaner och övriga författningar. Inspektörernas sakkunskap och erfarenheter av jämförbara verksamheter är också betydelsefulla. Analyserna av den insamlade informationen syftar till att klargöra om de lokala lösningarna och systemen fungerar väl. Rapporten avslutas med en sammanfattande bedömning som utgör underlag för Skolverkets beslut, riktat till huvudmannen, angående förbättrings- och kritikområden.

Genomförandet av inspektionen i Fosie stadsdel, Högaholmsskolan

Skolverket sände den 1 november 2004 skriftlig information till kommunen om att verksamheten skulle inspekteras och om inspektionens syfte och genomförande. Inspektörsteamet med ansvar för inspektionen i Högaholmsskolan har bestått av undervisningsråden Helena Plantin och Lena Godin. Besök i Högaholmsskolan inleddes den 20 september 2005 och avslutades den 21 september 2005.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna. Skolverket följer därefter upp eventuella krav på åtgärder som riktas till huvudmannen och vilka effekter i övrigt som utbildningsinspektionen leder till. Tidpunkter för uppföljningen framgår av Skolverkets beslut.

Underlag

Underlaget till denna rapport består av dels dokument från kommunen och Fosie stadsdel, Högaholmsskolan, dels den information som samlats in vid observationer, intervjuer och samtal under besöket. Rapporten grundar sig också på annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt.

I Fosie stadsdel, Högaholmsskolan genomfördes formella intervjuer med skolledningen samt företrädare för personal, elever och föräldrar. Lektioner på Högaholmsskolan och i två stadsdelsövergripande särskilda undervisningsgrupper besöktes. Under besöket fördes också informella samtal med elever och personal.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

Stadsdel Fosie, Högaholmsskolan	Antal barn/elever
Förskoleverksamhet	200
Skolbarnsomsorg	180
Förskoleklass	56
Grundskola	226
Särskola	9

Utbildningen vid Högaholmsskolan omfattar förskoleklass, grundskola och särskola. I anslutning till skolan finns fritidshem. I rektorsområdet ingår även ett antal förskolor.

Skolans elever och pedagogiska personal arbetar i två spår årskurs F–5. Skolans huvudbyggnad är från 1970-talet. Ett av spåren är upp till årskurs 2 lokaliserat till en separat byggnad. Särskolans elever och eleverna i skolans särskilda undervisningsgrupp har sin hemvist i paviljonger på skolgården. Ca 70 procent av eleverna har invandrarbakgrund, och de flesta av dem är födda i Sverige. Elever

med behov av undervisning i s.k. förberedelseklass undervisas på den närliggande Lindängeskolan. Skolan ligger i södra delen av Fosie stadsdel. I stort sett hela upptagningsområdet, som består av områdena Lindängen och Högaholm, består av flerfamiljshus från miljonprogrammets dagar, med både hyresrätter och bostadsrätter. I området finns problematik i form av t.ex. kriminalitet och missbruk.

Skolan deltar i försöksverksamheten med utbildning utan timplan i grundskolan.

På skolan fanns vid inspektionen en grundsärskoleklass med sex elever och en nystartad träningsärskoleklass med tre elever med autism, och det finns planer på att utöka denna verksamhet.

Bedömning

1. Kunskaper, utveckling och lärande

Intervjuade elever, föräldrar och personal upplever att skolan och skolbarnsomsorgen är trygga miljöer för utveckling och lärande. Skolans litenhet framhålls i flera intervjuer som en bidragande orsak. Skolan har bland annat låtit barnen besvara trivselenkäter som visar att barnen känner sig trygga och att mobbning är sällsynt. Eleverna trivs, och kan ta hand om varandra och ta ansvar för sina handlingar. Inspektörerna bedömer att relationerna mellan elever och mellan elever och vuxna på skolan är goda, även om konflikter och kränkningar kan förekomma.

I området finns barn med olika bakgrund och förutsättningar, och personalen anser att verksamheten i skolan och på fritidshemmet innebär en trygghet och en fast punkt för barnen. Personalen upplever att det är svårt att få barn från vissa länder att utveckla ett demokratiskt förhållningssätt, eftersom skolan och hemmen står för olika värderingar.

Intervjuade elever känner lust att lära och anser att de lär sig mycket. Arbetsron är påtaglig. Skolledning och personal menar att många elever är mycket medvetna i sitt skolarbete och utvecklar ett gott ansvarstagande för sin utbildning, och anser att eleverna är bra på att komma med egna förslag. Andra elever utvecklar inte dessa förmågor tillfredsställande. Av inspektörernas intervjuer framkommer att elevernas inflytande varierar beroende på vilken lärare eleven har. Lärarnas förtrogenhet med de nationella målen är skiftande, vilket leder till att elevernas kännedom om målen också varierar. Några av de intervjuade eleverna känner till att finns mål för olika ämnen, genom att det ibland förs diskussioner innan ett tema eller nytt arbetsområde påbörjas. Måldiskussioner och elevinflytande är enligt skolledningen ett utvecklingsområde, men medvetenheten höjs i takt med att arbetslagen utvecklas.

Tabell 1: Resultat nationella ämnesprov för skolår 5 år 2004

	Otillräckligt	På god väg	Helt	Ej bedömt
Svenska	2	9	30	-
Matematik	2	12	27	-
Engelska	4	9	28	-

Elevernas resultat på de nationella proven har förbättrats över tid. I intervjuerna framkommer en något splittrad bild av i vilken mån lärarna har en överblick av elevernas studieresultat. Skolledningen, det lokala resursteamet och flera intervjuade lärare upplever att de har en god bild av elevernas kunskapsutveckling, och anser att skolan når goda resultat utifrån elevernas förutsättningar, bland annat genom ett gott arbete för att identifiera stödbehov och tidiga stödinsatser. De anser också att eleverna ges möjlighet att nå målen i alla ämnen. Men det finns också lärare som inte är säkra på i vilken mån eleverna når målen för utbildningen, eller om det ens är möjligt för vissa elever att nå målen på grund av språksvårigheter eller social problematik. Några lärare anser att bara hälften av eleverna verkligen når målen i kursplanerna, och att resultaten på de nationella proven ger en felaktig bild. Några lärare menar också att det finns en risk att ämnen försvinner i samband med timplaneförsöket (se vidare avsnitt 6). Personal och skolledning påtalar vikten av att lärarna måste bli mer medvetna om hur elever med annat modersmål bäst kan få stöd för sin språkutveckling.

Diskussioner om resultat förs tidvis inom spåren, men inte mellan spåren. Skolan har överlämnanderutiner vid övergången mellan årskurs 2 och 3 och mellan årskurs 5 och 6, men det förekommer inget utbyte mellan Högaholmsskolan och Lindängeskolan för att ge Högaholmsskolan ett "kvitto" på vad eleverna kan när de lämnar skolan, eller genom att lärare följer eleverna från årskurs 5 till 6. Det förekommer heller inga diskussioner på stadsdelsnivå för att jämföra resultat. Lärarna i särskolan dokumenterar elevernas framsteg och sätter upp mål i individuella utvecklingsplaner. De anser att eleverna utvecklas väl utifrån sina förutsättningar. Överlämnanderutinerna till i första hand Lindängeskolan har hittills inte fungerat bra på grund av praktiska svårigheter. Inspektörerna bedömer att samverkan inom skolan och mellan skolor i stadsdelen kring målen för utbildningen, bedömning av elevernas kunskapsutveckling och analys av resultaten måste förbättras.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att eleverna har god arbetsro. Skolmiljön upplevs som en trygg miljö för lärande, även om konflikter och kränkningar kan förekomma. Kunskapsresultaten på nationella ämnesprov är överlag goda, och har förbättrats över tid. Inspektörerna bedömer dock att samverkan kring målen för utbildningen, bedömning av elevernas kunskapsutveckling och analys av resultaten bör förbättras.

2. Arbetsmiljö och delaktighet

Högaholmsskolan bedriver ett aktivt arbete för att skapa en god miljö för lärande. Flera personalgrupper beskriver sammanhållningen mellan personalen som en styrka i detta arbete, som bidrar till att det finns beredskap att hantera olika problem. Enligt skolledningen diskuteras värdegrundsfrågor ofta med personal och elever, och mycket tid ägnas åt att skapa ett gemensamt förhåll-

ningssätt hos personalen och väl fungerande arbetslag för att skapa trygghet och arbetsro. Personalen anser att det överlag finns en god samsyn kring förhållningssättet till eleverna, men anser i likhet med skolledningen att samsynen kan förbättras. Skolan har påbörjat projektet "ART/SÅ SANT" (ART=Aggression Replacement Training), bland annat för att förbättra elevernas förmåga att reda ut konflikter. Projektet är också inriktat på jämställdhets- och hälsofrågor.

Eleverna har utsett kamratstödare och har rast vid olika tidpunkter, vilket har gett lugnare raster. Rastvakter finns alltid ute, men en del personal anser att vuxentätheten på rasterna borde öka och att eleverna skulle må bra av att de vuxna tar ansvar för att ge även rasterna ett meningsfullt innehåll. Skolan arbetar enligt den s.k. Farstamodellen vid fall av kränkning, där föräldrar kontaktas i ett tidigt skede. Skolan har även rutiner vid kränkning vuxen-elev.

Eleverna tränas att arbeta i demokratiska arbetsformer genom att klassråd förekommer med olika regelbundenhet, liksom matråd och miljöråd. Elevrådet var vid inspektörernas besök under uppbyggnad efter läsårsstarten. Eleverna har varit med om att utforma skolans trivselregler. I en del klassrum finns förslagslådor, där eleverna kan ge förslag på vad klassen skall arbeta med, t.ex. teman eller utflykter. Eleverna kan komma med förslag på arbetsgången, men påverkar inte sin veckoplanering i någon större utsträckning. När eleverna har klarat sina uppgifter får de arbeta med "eget arbete". Någon tid för fördjupning t.ex. i form av elevens val finns inte på schemat. Eleverna anser att det finns goda möjligheter att välja olika aktiviteter på fritidshemmet.

Skolans lokala resursteam träffas regelbundet, och består av specialpedagog, speciallärare, särskolelärare, skolsköterska och en av de biträdande rektorerna. Skolsköterskan har också ett gott samarbete med elevvårdspersonal på Lindängeskolan. Det finns rutiner för samarbetet med socialtjänst och polis, men elevvårdspersonalen anser att det tar alldeles för lång tid innan socialtjänsten vidtar åtgärder efter anmälan.

Skolan arbetar med hälsofrämjande åtgärder på olika sätt. Lekdagar, fruktstunder och utflykter genomförs regelbundet. Dagliga promenader genomförs i årskurserna F-2, och ibland även med de äldre barnen. Hälsovecka genomförs varje termin. Även ART och SÅ SANT inriktas på hälsofrämjande åtgärder.

Skolledningen strävar efter att skolan skapar goda relationer till föräldrarna. Skolan har ett skolråd med tolv föräldrar. För det mesta ägnas mötena åt att skolledningen informerar om aktuella frågor. Föräldrar, oftast mammorna, kommer till utvecklingssamtalen, medan uppslutningen vid föräldramöten är låg, och personalen önskar att föräldrarna var mer delaktiga i barnens skolgång. Tidvis uppstår "kulturkrockar" med föräldrar som anser att det är skolans uppgift att fostra barnen. Intervjuade föräldrar är nöjda med skolan och fritidshemmet, och tror att övriga föräldrar också är det. Kontakten med personalen fungerar bra. De har inte däremot inte deltagit i någon form av utvärdering. Föräldrarna önskar mer information om skolans mål och vad det är eleverna skall lära sig.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att skolan bedriver ett aktivt arbete för att skapa en god miljö för lärande. Skolan bör utveckla en större samsyn bland personalen så att alla elever ges möjlighet att ta ansvar för och påverka sitt skolarbete utifrån ålder och mognad.

3. Pedagogisk verksamhet och undervisning

I rektorsområdet finns ett program för övergången mellan förskolan och förskoleklassen, som bland annat ger personalen möjlighet att auskultera i varandras verksamheter. Samarbete mellan elever i förskoleklass och skola förekommer i ett av spåren genom att en av förskollärarna följer med eleverna upp i årskurs 1. Vid inspektörernas besök sågs exempel på varierade arbetssätt. I intervjuerna framkommer en splittrad bild av i vilken mån personalen strävar efter att eleverna ska se helheter och sammanhang. Några framhåller vikten av att se hela dagen som barnens lärotid och tillvarata personalens olika kompetens, medan andra menar att det inte alltid finns intresse eller tid för att samarbeta kring t.ex. ämnesövergripande teman och läroplanens övergripande mål. Inspektörerna bedömer att skolan i utvecklingsarbetet kring målen för utbildningen även bör uppmärksamma detta förhållande.

Personalen i särskolan ser fördelar med att eleverna går i en vanlig grundskola, men anser att samarbetet mellan särskoleelever och grundskoleelever skulle kunna förbättras. Inspektörerna bedömer att verksamheten i särskolan ger både omsorg och utmaningar för eleverna.

Ungefär hälften av eleverna deltar i fritidshemsverksamheten ända upp till och med årskurs 5, vilket tyder på att eleverna trivs bra i verksamheten. Personalen strävar efter att erbjuda en god planerad verksamhet där alla barn skall känna sig välkomna. Fritidshemmet ses av föräldrarna som ett viktigt komplement till skolan, och upplever en trygghet i att barnen har en plats där de kan vara efter skolan.

Individuella utvecklingsplaner har hittills förekommit i särskolan men inte i grundskolan, men ett utvecklingsarbete har påbörjats. Stadsdelens handlingsplan för arbetet med läs- och skrivsvårigheter, som anger tidpunkter för olika diagnoser, anses av flera lärare utgöra ett gott stöd i arbetet med att följa elevernas kunskapsutveckling. Det lokala resursteamet anser att de har en mycket tydlig bild över var behoven finns och att det på skolan finns en god beredskap för att möta olika behov. Intervjuade lärare tycker att det är svårt att utskilja språksvårigheter i förhållande till annat stödbehov men anser att det går att få hjälp av svenska som andraspråklärarna, speciallärarna eller stadsdelens psykologteam för att få hjälp med att analysera vari elevens svårigheter består. Inspektörerna bedömer att skolans arbete för att identifiera stödbehov är väl utvecklat.

Skolan har två speciallärare som arbetar med alla klasser från förskoleklassen och uppåt, både på individ-, grupp- och organisationsnivå. Lärarna ansöker om stödresurs av det lokala resursteamet, som fördelar utifrån de största behoven. Särskilt stöd ges främst i svenska, engelska och matematik. Personalen anser att alla elever som behöver stöd får detta, men att behoven är större än vad som kan tillgodoses, och efterfrågar handledning för att kunna förebygga svårigheter i skolarbetet. Intervjuade elever och föräldrar anser att det går att få bra stöd i

skolarbetet. I den särskilda undervisningsgruppen finns specialpedagog, förskollärare och assistenter. Stadsdelens psykologteam fungerar som stödresurs åt särskolans personal, bland annat genom handledning.

Åtgärdsprogram upprättas i första hand av specialpedagogerna. Lärarna upprättar åtgärdsprogram när problemen är av social karaktär. Enligt resursteamet finns det behov av att systematisera arbetet med åtgärdsprogram och sätta upp tydligare mål för vad det är man vill uppnå.

Lärarna äskar behov av studiehandledning på modersmålet. I vissa fall görs detta dock inte, eftersom lärarna anser att det är svårt att få en naturlig koppling mellan studiehandledningen och den ordinarie undervisningen på grund av organisatoriska svårigheter kring modersmålslärarna, och stöd får då ges på annat sätt. I förskoleklassen fanns vid inspektionen inga stödinsatser för barn med annat modersmål.

Av eleverna med utländsk bakgrund är 90 procent födda i Sverige. De flesta av dessa barn är polsktalande. Svenska som andraspråklärarna kartlägger behoven av svenska som andraspråkundervisning, som främst måste riktas till årskurserna 3–5. Eleverna får undervisning som anpassas till nivån på deras svenskfärdigheter utifrån kursplanen i svenska som andraspråk. Lärarna i svenska som andraspråk deltar i ett stadsdelsövergripande nätverk för lärare i förberedelseklasser. Det finns ett upplevt behov på skolan av att alla lärare utvecklar en större medvetenhet om svenska som andraspråksinlärning.

Intervjuade föräldrar är nöjda med utvecklingssamtalen, och upplever att de är bra tillfällen att föra en dialog med läraren. Samtalen förbereds genom ett frågeformulär, och de inkluderar såväl kunskapsmässig som social utveckling. De nationella målen är dock inget som brukar presenteras.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att skolan har ett väl fungerande lokalt resursteam, och ett gott arbete för att identifiera och tillgodose stödbehov, även om behov av ytterligare insatser finns. Skolan bör se över att stöd i form av studiehandledning på modersmålet ges till de elever som är i behov av sådant stöd. I skolans arbete med målen för utbildningen, bör uppmärksamhet riktas åt i vilken mån eleverna ges möjlighet att se sammanhang och uppfatta större kunskapsområden som en helhet.

4. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Rektorn är utbildad lärare och har arbetat som skolledare på skolan i fem år. De två biträdande rektorerna har pedagogisk utbildning, och har delat ansvar med rektorn för både skola och förskola. Rektorn upplevs av personalen vara väl förtrogen med verksamheten, lyhörd men också tydlig när så krävs. Ledningsgruppen har en god bild över hur resurserna skall styras. Särskolans personal känner stöd att få bygga upp sin verksamhet.

Skolledningen är pådrivande i det pedagogiska utvecklingsarbetet, och driver utvecklingsfrågor tillsammans med personalen. Pedagogiska diskussioner förs bland annat i arbetslagen varje vecka, under pedagogiska kvällar en gång i månaden och vid skolövergripande möten med skolledningen två gånger per termin. All personal inom spåret har gemensam planering varje vecka. Samverkan med andra skolor förekommer sällan. Bland personalen finns viss frustration

över en upplevd målträngsel. En del upplever ett behov av att få arbeta färdigt med de pedagogiska utvecklingsprojekt som har påbörjats, för att de inte ska rinna ut i sanden. Vissa lärare anser att man inte orkar arbeta med de nationella målen. Arbetsplanen upplevs som ett levande dokument som styr det pedagogiska arbetet, medan verksamhetsplanen med stadsdelens mål mest ses som en pappersprodukt. Skolan har hittills inte i nämnvärd utsträckning använt sig av t.ex. enkäter till elever och föräldrar, men föräldrar ges utrymme att föra fram synpunkter på skolans inre arbete och arbetsplanen i skolrådet och vid föräldramöten. Personalens terminsvisa utvärderingar och avstämningar som t.ex. nationella ämnesprov ligger till grund för kvalitetsredovisningen och revideringar av arbetsplanen. Skolledningen lägger vikt vid att även särskoleverksamheten utvärderas, men upplever inte att sådana utvärderingar efterfrågas högre upp i organisationen. Kvalitetsredovisningen utgår från målen i kommunens skolplan Skola 2010 och följer Malmö kommuns modell. I det fortsatta arbetet skulle resultaten på t.ex. nationella prov och kopplingen mellan mål-resultat-analys-åtgärder kunna bli ännu tydligare.

Skolan har inga problem med skolk, eftersom skolan av många elever uppfattas som en trygghet. Tendenser till skolk eller hög frånvaro har hittills stävjats genom ett tidigt ingripande.

På Högaholmsskolan fanns vid inspektionen en särskild undervisningsgrupp. Eleverna deltar i klassernas ordinarie verksamhet utifrån sina förutsättningar. Rektorn har sedan hösten 2005 personalansvar för ett antal särskilda undervisningsgrupper i stadsdelen. Se vidare stadsdelsrapporten.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att skolan har en väl fungerande ledning. Det finns en uttalad vilja att utveckla verksamhetens kvalitet. I pedagogiska diskussioner och i skolans kvalitetsarbete bör de nationella målen och dess koppling till skolans resultat få ett ökat utrymme. Angående stadsdelens särskilda undervisningsgrupper, se stadsdelsrapporten.

5. Tillgång till utbildning och omsorg

Skolan har anpassats för att kunna ta emot elever med funktionshinder. Föräldrar till barn i särskolan får information om olika valmöjligheter före inskrivning och under skoltiden genom det kommunövergripande kommunala resursteamet för särskolan och genom stadsdelens samordnare.

Skolbarnsomsorg erbjuds i enlighet med skolförfattningarna.

Skolan har gjort en särskild satsning på teknikämnet som man tidigare upplevt vara svårt att få in i undervisningen på ett bra sätt. I intervjuerna med personalen framkommer att det i samband med timplaneförsöket kan förkomma variationer mellan lärare när det gäller i vilken utsträckning elever ges undervisning och möjlighet att nå kursplanernas mål för årskurs 5 i t.ex. NO-ämnena och hem- och konsumentkunskap. Enligt inspektörernas bedömning bör skolan se över att eleverna ges möjlighet att nå målen i alla ämnen, oberoende av lärare. Ett antal elever deltar i modersmålsundervisning efter skoltid. Undervisning i svenska som andraspråk anordnas för de elever som har behov av detta.

Någon tid för elevens val finns inte på elevernas scheman. Vissa klasser har tid för " eget arbete", då eleverna kan komma med egna förslag, men tiden används

för det mesta till att göra färdigt olika uppgifter. Skolledningen har påtalat vikten av att eleverna ges reella valmöjligheter, och inspektörerna bedömer att skolan ytterligare bör arbeta för att eleverna ges möjlighet till fördjupning och breddning i kursplanernas ämnen, i enlighet med lagstiftarens intentioner för elevens val.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att elevernas möjligheter att nå kursplanernas mål i samtliga ämnen bör ses över. Skolan bör förbättra elevernas möjligheter till fördjupning och breddning i kursplanernas ämnen, i enlighet med lagstiftarens intentioner med elevens val.

6. Resurser

På Högaholmsskolan finns, med något enstaka undantag, lärare, förskollärare och fritidspedagoger med utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver. Personalen i grundskola och särskola har tillgång till specialpedagogisk och psykologisk handledning. Kompetensutveckling anordnas utifrån verksamhetens behov. Lärartätheten per 100 elever var läsåret 2004/05 under genomsnittet för både Malmö kommun och för riket. Skolan strävar efter att tillvarata personalens olika kompetenser, men enligt intervjuerna kan detta arbete utvecklas. Inspektörerna bedömer att skolan i arbetet med att se över att alla elever ges möjlighet att nå målen i samtliga ämnen även kan uppmärksamma hur personalen används utifrån sin utbildning. Personalomsättningen är låg, vilket enligt intervjuerna ger en stabilitet åt verksamheten och utgör en grund för ett gott samarbete. Den jämna könsfördelningen bland personalen uppfattas också som en tillgång. Inspektörerna bedömer att resursfördelningen är flexibel och utgår från de behov som finns.

Vid inspektörernas besök var lokaler och utrustning för elever och personal i autistgruppen under uppbyggnad, men personalen upplever att skolledningen är lyhörd för de behov som verksamheten kräver. I grundsärskoleklassen finns 2,35 tjänster på sex elever, och i autismgruppen finns tre tjänster på tre elever. Personalen kan få handledning och stöd. Lokalerna är ändamålsenliga, och eleverna har också tillgång till egna fritidslokaler.

Skolans lokaler är överlag moderna och trivsamma, och eleverna har tillgång till skolbibliotek, datorer och läromedel för en tidsenlig utbildning. I de två förskoleklasserna finns 27-29 barn och två förskollärare. Enligt såväl skolledning som personal skulle det vara önskvärt med mer personal och lokaler med en annan utformning för att bättre kunna stimulera till både lek och skolförberedande verksamhet, och för att låta barnen utvecklas mera i sin egen takt.

Fyra lärare med utbildning i svenska som andraspråk undervisar i ämnet ett antal timmar per vecka, utifrån målen i kursplanen. Enligt intervjuerna finns det ett behov av att göra all personal mer medveten om hur elever med annat modersmål bäst stimuleras i sin språkliga utveckling och hur svårigheter kan förebyggas.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att resurserna ger goda förutsättningar för en tidsenlig utbildning. I arbetet med att se över att alla elever ges möjlighet att nå målen i samtliga ämnen kan skolan behöva uppmärksamma hur personalen används utifrån sin utbildning.

Sammanfattande bedömning

Inspektörerna har på Högaholmsskolan mött en påtaglig arbetsro. Elever och föräldrar trivs och upplever att skolan är en trygg miljö för lärande. Till detta bidrar skolans litenhet, ett aktivt värdegrundsarbete och ett stort engagemang hos skolläda och personal. Skolan har god beredskap att identifiera stödbehov och en flexibel organisation för att göra individanpassningar och insatser för att möta elever i behov av stöd. Arbetet för att utveckla särskolans verksamhet är aktivt. Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, och det finns en uttalad vilja att utveckla och förbättra verksamheten ytterligare.

Det finns dock behov av förbättringsinsatser inom följande områden.

Skolans uppföljning av elevernas resultat på t.ex. nationella prov visar på goda resultat, men det finns behov av större medvetenhet och samsyn hos personalen om kunskapsmål och kunskapsuppföljning. Enligt inspektörernas bedömning finns ett antal förbättringsområden som hör samman med detta behov och som bör ges större utrymme i pedagogiska diskussioner och i skolans kvalitetsarbete: Samverkan mellan lärarna om kunskapsbedömningar behöver utvecklas, och skolans analys av kunskapsresultaten förbättras, något som också kan uttryckas tydligare i skolans kvalitetsredovisning. I skolans deltagande i försöksverksamheten utan timplan finns en risk att vissa ämnen prioriteras på bekostnad av andra, och elevernas möjligheter att nå målen i alla ämnen bör därför ses över, så att detta inte blir beroende av vilken lärare eleven har. Uppmärksamhet bör riktas åt i vilken mån eleverna ges möjlighet att se sammanhang och uppfatta större kunskapsområden som en helhet. Samverkan och kunskapsuppföljning inom Högaholmsskolan samt mellan Högaholmsskolan och mottagande skolor efter årskurs 5 bör utvecklas ytterligare. Informationen till elever och föräldrar om målen för utbildningen bör förbättras. Elevernas möjligheter till inflytande över utbildningen bör stärkas, t.ex. genom att eleverna ges förbättrade möjligheter till fördjupning och breddning i olika ämnen, i enlighet med lagstiftarens intentioner med elevens val. Skolan bör också utveckla stödet riktat mot elever i behov av studiehandledning på modersmålet.

Datum	Ort
2006-03-01	Lund

Helena Plantin

Lena Godin